

ข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้สื่อข่าว- วัคซีนและการติดเชื้อรวม เอช ไอ วี/เอดส์ และวัคซีนเชื้อต้านยา

- ทุกๆ 1 วินาที มีผู้ติดเชื้อวัณโรครายใหม่
- ประชากรโลก 1 ใน 3 ที่ติดเชื้อวัณโรค
- ผู้ติดเชื้อวัณโรค ร้อยละ 5-10 (ไม่รวมผู้ติดเชื้อ เอช ไอ วี) มีโอกาสป่วยเป็นวัณโรค ในช่วงชีวิต
- ใน ปี พ.ศ. 2547 คาดประมาณว่า
ประชากรทั่วโลกจำนวน 1.7 ล้านคน
ป่วยและเสียชีวิตด้วยวัณโรค

วัณโรคเป็นโรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย
การติดเชื้อสามารถเกิดได้ทุกส่วนของร่างกาย
โดยเฉพาะที่เนื้อเยื่อหุ้มปอด วัณโรคอาจไม่แสดงอาการทันที
ซึ่งเรียกว่าระยะฟักตัว อาการทั่วไปที่พบในระยะติดเชื้อ
คือการไอเรื้อรังต่อเนื่อง 2-3 สัปดาห์ น้ำหนักลด เบื่ออาหาร
มีไข้ต่ำๆ เหงื่อออกมากเวลากลางคืน ไอเป็นเลือด

เชื้อวัณโรคสามารถแพร่กระจายอยู่ในอากาศได้
สามารถติดต่อได้โดยระบบทางเดินหายใจ
เช่นเดียวกับเชื้อไข้หวัด
เชื้อสามารถฝังตัวอยู่ในละอองเสมหะ ผู้ติดเชื้อ
สามารถแพร่เชื้อได้จากการไอ จาม
การพูดคุยกันอย่างใกล้ชิด การสัมผัสเสมหะผู้ป่วย
เพียงการหายใจก็สามารถทำให้ติดเชื้อได้

ผู้ติดเชื้อที่ไม่ได้รับการรักษาสามารถแพร่เชื้อให้ผู้อื่นได้โดยเฉลี่ย 10-15 คนต่อปี

อย่างไรก็ตามผู้ติดเชื้ออาจไม่มีอาการป่วยทันทีที่ติดเชื้อ เพราะร่างกายมีระบบภูมิคุ้มกันต่อต้านการแพร่เชื้อของแบคทีเรียซึ่งโดยปกติจะมีผนังเคลือบเซลล์เพื่อป้องกันเซลล์ให้มีชีวิตอยู่ได้เป็นเวลาหลายปี

เมื่อร่างกายอ่อนแอผู้ติดเชื้อจะมีอาการป่วยทันที

ความสัมพันธ์ระหว่าง วัณโรคและโรคเอดส์

โรคติดต่อทั้งสองประเภทนี้ มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด กล่าวคือ ผู้ติดเชื้อ เอช ไอ วี

มีโอกาสที่จะติดเชื้อวัณโรคร่วมด้วย เนื่องจากภูมิคุ้มกันต่ำ วัณโรคเป็นหนึ่งในสาเหตุการเสียชีวิตสำหรับผู้ป่วย เอดส์ พบว่าประมาณร้อยละ 13 ของผู้ป่วย เอดส์

เสียชีวิตเพราะติดเชื้อวัณโรคร่วมด้วย

วัณโรคเชื้อต้านยาหลายขนาน

เป็นอาการที่พบในผู้ป่วยที่มีสถานะเชื้อต้านยา สูตรยาหลัก 2 ขนาน คือ ไอโซไนอะซิดและ ไรฟาแอมปีซิน

สำหรับวัณโรคเชื้อต้านยา มากกว่า 3 ขนาน (XDR-TB)

เป็นสถานะการที่ผู้ป่วยมีอาการต้านยาจากการใช้สูตรยาสำรอง สาเหตุเชื้อดื้อยาหลายขนานเกิดจาก

การให้บริการที่ด้อยคุณภาพ ยาขาดคุณภาพ

ให้ยาไม่สอดคล้องกับสถานะการป่วย

และผู้ป่วยไม่รับประทานยาอย่างสม่ำเสมอ

เชื้อดื้อยาหลายขนานเป็นปัญหาที่สำคัญที่คุกคามสุขภาพผู้ป

วยโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกลุ่มผู้ติดเชื้อ เอช ไอ วี
และกลุ่มเสี่ยงอื่น ๆ ที่ไม่สามารถเข้าถึงการบริการ

ที่มา: World Health Organisation, 2006
(www.who.int/tb/en/)